

Adam Tomasz (1947–2025)

Adam Tomasz urodził się 1 stycznia 1947 r. w Krakowie. Po skończonej szkole średniej w Krakowie rozpoczął studia na Akademii Górniczo-Hutniczej (AGH), które ukończył w 1970 r. na Wydziale Geologiczno-Poszukiwawczym. Uzyskał tytuł magistra inżyniera na podstawie pracy magisterskiej pt. *Szczegółowa interpretacja wybranej anomalii magnetycznej w rejonie Puńcowa* z wynikiem bardzo dobrym. Po skończonych studiach rozpoczął pracę w Oddziale Karpackim Instytutu Geologicznego w 1971 r., gdzie pracował na różnych stanowiskach od asystenta do adiunkta aż do przejścia na emeryturę w 2012 r., z krótką przerwą, kiedy w latach 1978–1980 był wykładowcą geofizyki w algierskiej instytucji SONAREM.

W pierwszych latach pracy w instytucie na stanowisku geofizyka zajmował się obsługą głębokich wierceń, przede wszystkim interpretacją profili sejsmicznych, m.in. dla otworów Potrójna, Głogoczów, Tokarnia, Ustrzyki, Bystra IG 1, Brzegi Dolne IG 2, Jasień IG 1, Zatwarnica IG 1, Suche Rzeki IG 1 i inne.

Współpracował z wieloma geologami karpackimi, zwłaszcza w zakresie wykorzystania metod geofizycznych w badaniach geologicznych i hydrogeologicznych. Jednym z ważnych dokonań było opracowanie przedtortońskiej rzeźby Przedgórze Karpat i jej powiązanie z poziomem zrównania na Wyżynie Małopolskiej (Oszczypko, Tomasz, 1974, 1976). W polu jego zainteresowań były zagadnienia związane z korelacją poziomów wodonośnych, kopalnymi strefami wietrzenia w utworach kredowych i jurajskich, kompaktacja molas mioceńskich (Oszczypko, Tomasz, 1973, 1977, 1978; Oszczypko i in., 1993). Często pracował w zespołach, czego wynikiem są publikacje, których był współautorem. Wynikiem prowadzonych prac i zainteresowań było przygotowanie pracy doktorskiej. Tytuł doktora nauk przyrodniczych uzyskał w 1983 r., przedkładając pracę pt. *Wpływ składu chemicznego roztworów na wielkość ich potencjałów dyfuzyjno-adsorpcyjnych*, wykonaną pod kierunkiem profesora Zbigniewa Fajkiewicza.

Sz szczególnie interesowały go problemy budowy podłoża Karpat i zapadliska przedkarpackiego, ewolucji neogeńskiej orogenu karpackiego i jego rowu przedgórskiego. W zakresie tej tematyki realizował i kierował szeregiem tematów badawczych. Późniejsze zainteresowania były związane z ewolucją brzeżnej części Karpat (Oszczypko, Tomasz, 1985) oraz ze skonsolidowanym podłożem Karpat i jego przebudową z wykorzystaniem badań magnetotelurycznych. W efekcie tych zainteresowań powstała mapa podłoża skonsolidowanego Karpat i jego rzeźby (Ryłko, Tomasz, 1995, 1999).

Uczestniczył w badaniach regionalnych, szczególnie z zakresu prospekcji wglębnej. Jego prace przyczyniły się do lepszego zrozumienia budowy geologicznej Karpat oraz poszukiwań surowców mineralnych.

Zajmował się również problemami geotermii Karpat. Brał udział w opracowaniu polskiej części *Geotermalnego Atlasu Europy* (Hurtig i in., 1992). W latach 2009–2011 pełnił funkcję kierownika projektu *Regionalne głębokie*

przekroje geologiczne przez Karpaty i ich podłoże. Projekt ten skupiał się na badaniu budowy geologicznej Karpat oraz ich podłoża i miał być podstawą planowanej rozprawy habilitacyjnej.

Jest współautorem ponad 40 artykułów opublikowanych w czasopiśmie krajowych i zagranicznych oraz ok. 20 prac archiwalnych na temat wspomnianych zagadnień.

Pełnił funkcję zastępcy kierownika (1982–1989) i zastępcy dyrektora (2002–2003) Oddziału Karpackiego Państwowego Instytutu Geologicznego. W latach 1987–1989 kierował Zakładem Geologii Złóż i Surowców Mineralnych Karpat i Przedgórze

Został odznaczony medalem *Zasłużony dla polskiej geologii* (2002) i Srebrnym Krzyżem Zasługi. Z uznaniem zasług nadano mu stopień dyrektora górniczego III st. (1988).

Doktor inż. Adam Tomasz był osobą pełną empatii i życzliwości, o wyjątkowej, godnej naśladowania postawie badawczej. Już jako emeryt uczestniczył w spotkaniach, zawsze pamiętał o młodszych i starszych kolegach. Bardzo związany rodzinnie z córką i wnukami. Był koneserem wina, lubił jazz, zawsze uśmiechnięty. Takim pozostanie w naszej pamięci. Spoczął na cmentarzu w Krakowie-Wróblowicach w grobowcu rodzinnym.

Bibliografia ważniejszych prac

- OSZCZYPKO N., TOMAŚ A. 1973 – Próba korelacji kredowych poziomów wodonośnych w zapadlisku przedkarpackim. *Kwartalnik Geologiczny*, 17 (4): 938–939.
- OSZCZYPKO N., TOMAŚ A. 1976 – Kredowe poziomy wodonośne środkowej części Przedgórze Karpat. *Zeszyty Naukowe Akademii Górniczo-Hutniczej, Geologia*, 2: 79–91.
- OSZCZYPKO N., TOMAŚ A. 1976 – Przedtortońska rzeźba Przedgórze Karpat między Krakowem a Dębicą oraz jej wpływ na sedimentację miocenu. *Kwartalnik Geologiczny*, 46 (4): 525–548.

- OSZCZYPKO N., TOMAŚ A. 1977 – Kopalne strefy wietrzenia w osadach kredowych i jurajskich środkowej części Przedgórze Karpat. Sprawozdania z Posiedzeń Komisji Naukowych Polskiej Akademii Nauk, Oddz. w Krakowie, 20/1 (I–6 1976): 140–141.
- BORYSLAWSKI A., OSZCZYPKO N., TOMAŚ A. 1980 – Chemical composition of Carpathian saline waters – a statistical analysis. Biuletyn Instytutu Geologicznego, 323: 57–87.
- OSZCZYPKO N., TOMAŚ A. 1985 – Tectonic evolution of marginal part of the Polish Flysch Carpathians in the Middle Miocene. Kwartalnik Geologiczny, 29 (1): 109–128.
- OSZCZYPKO N., TOMAŚ A., ZUCHIEWICZ W. 1993 – Compaction of Miocene molasses and neotectonic mobility of the Polish Carpathians Foothills. Przegląd Geologiczny, 41 (6): 411–416.
- RYŁKO W., TOMAŚ A. 1995 – Morphology of the consolidated basement of the Polish Carpathians in the light of magnetotelluric data. (Morfologia skonsolidowanego podłoża polskiej części Karpat w świetle badań magnetotellurycznych). Kwartalnik Geologiczny, 39 (1): 1–16.
- PAUL Z., RĄCZKOWSKI W., RYŁKO W., TOMAŚ A. 1996 – Budowa geologiczna zachodniej części Karpat polskich. [W:] Poprawa D., Rączkowski W. (red.), Przewodnik LXVII Zjazdu Polskiego Towarzystwa Geologicznego, Szczyrk 6–9 czerwiec 1996 r., Kraków: 8–31.
- PAUL Z., RYŁKO W., TOMAŚ A. 1996 – Zarys budowy geologicznej zachodniej części Karpat polskich (bez utworów czwartorzędowych). Przegląd Geologiczny, 44 (5): 469–476.
- PAUL Z., RYŁKO W., TOMAŚ A. 1996 – Wpływ tektoniki skonsolidowanego podłoża Karpat na rozkład mas fliszowych w polskiej części Karpat Zachodnich. Przegląd Geologiczny, 44 (5): 489–494.
- PAUL Z., RYŁKO W., TOMAŚ A. 1996 – Influence of tectonic of the consolidated basement of the Carpathians on distribution of flysch masses in the Western Carpathians. Kwartalnik Geologiczny, 40: 487–500.
- RYŁKO W., TOMAŚ A. 1998 – Tectonics of the consolidated basement of the Polish Carpathians. Przegląd Geologiczny, 46 (8/2): 758–762.
- RYŁKO W., TOMAŚ A. 1999 – Obraz skonsolidowanego podłoża Karpat polskich w świetle badań magnetotellurycznych. Prace Państwowego Instytutu Geologicznego, 168, Analiza basenu trzeciorzędowego Przedkarpacia, 195–208.
- RYŁKO W., TOMAŚ A. 2001 – Neogeńska przebudowa podłoża polskich Karpat i jej reperkusje. Biuletyn Państwowego Instytutu Geologicznego, 395.
- RYŁKO W., TOMAŚ A. 2001 – The tectonic setting and origin of the Smilno Tectonic window (Eastern Slovakia). Założenia tektoniczne i geneza okna tektonicznego Smilna (Wschodnia Słowacja). Biuletyn Państwowego Instytutu Geologicznego, 449: 185–194

Antoni Wójcik, Małgorzata Garecka